

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35000K

Orosz egyezmény, MacDonald részvényei viharral, boitránnyal . . .

Igy nyílt meg a nemzetgyűlés ülészaka. — Napirenden a fővárosi javaslat. — Bethlen miniszterelnök az orosz egyezményről. — Eckhardt és Nagy Vincze boitrányt provokáltak. — Bethlen kijelenti, hogy új választásnak nincs helye.

Budapest, okt. 7. A nemzetgyűlés mai ülése viharos lefolyású volt. A közbeszólások özöne már akkor meg kezdődött, mikor Szeitovszky elnök bejelentette József kir. hercegnek az esküvőjét. Nagy Ernő, Ruppert Rezső kiáltottak közbe ilyeneket:

— Mi közünk hozzá!

Berky Gyula indítványozza, hogy a fővárosi törvényjavaslat tárgyalásának idejére az üléseket hosszabítsák meg.

Szabó Imre szociáldemokrata képviselő mentelmi jogának megsértését jelenti be, amiatt, hogy egy gyűlésen a rendőrtisztviselő félbeszakította.

A fővárosi törvényjavaslat

Következik a napirend:

a székesfővárosi törvényjavaslat tárgyalása.

Az első szónok Buday Dezső. — Részletesen foglalkozik a főváros ügyeivel.

Majd Saly Endre szólal fel: A javaslat egyes rendelkezését bírálva, összehasonlítást tesz Budapest és Bécs gazdálkodása között. Azt állítja, hogy Bécs városának 500 millió feleslege van. Támadja a főváros villamos közlekedését. Kijelenti, hogy a hibák a régi liberális rezsim idejéből származnak.

A következő felszólaló Rothenstein Mór: Kijelenti, hogy a kormány elkésett a javaslattal, mert nem lett volna szabad megengedni azt, hogy a főváros törvényen kívüli állapotba jusson. Szerinte a javaslat nem változtat semmin, hanem mindent meghagy a régi állapotban. Az az autonómia, amelyet a javaslat a fővárosnak szándékozik adni, csak látszólagos autonómia. — Kifogásolja, hogy a törvényjavaslat a régi két évi helybenlakást hat évre emelte fel. Elítéli a kinevezési rendszert, majd a névjegyzékek összeállításáról beszél. Új összeírást követel. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartják a mai napirenddel.

Eckhardt az orosz szerződés ellen.

Eckhardt Tibor a napirendhez kért. Ertesülése szerint a kormány kereskedelmi szerződést köt Svájc országgal. Ezzel egyidejűleg egy kommuniké jelent meg, amely azt állítja, hogy a szerződés jóváhagyása nem tartozik a parlament elé. Tiltakozik az ellen, hogy a kormány a parlament hozzájárulása nélkül szerződést köthessen. — Adatokkal akar rámutatni arra, mit jelent ez a

szerződés gazdasági, erkölcsi s anyagi tekintetben. — Kijelenti, hogy a szovjet urai, miután már mindent feléltek, most végeladást rendeznek

a nemzet vagyonából, ezért kéresnek külföldi összeköttetéseket. Tiltakozik az ellen, hogy ebben Magyarország segédkezet nyújtson.

Kitör a vihar.

Az orosz népbiztosok Eckhardt pézete szerint egymásután ragadták kezükbe az állami üzemetek és trószéket alapítanak. Eckhardt e szavainál a szociáldemokraták közül valaki a kormány felé kiáltja, hogy: *Részvényügy.*

Nagy zaj tör ki a Házban.

Peidl azt kiáltja a kormány felé:

— Itt is szívésen veszik a részvényeket.

Rakovszky belügyminiszter a szociáldemokraták felé:

— Mac Donald kapott ingyenrészvényt.

Folytonos nagy zaj, amelyben a szociáldemokraták egyrésze állandóan azt kiáltja: Rendre, rendre!

Ruppert Rezső: Évekig ülnek a miniszteri székek!

Rakovszky belügyminiszter a szociálisták felé: Már régen megkaptam az elégtételt Angliában.

Folytonos nagy zaj. — A szociáldemokraták szenvédeyesen kiáltoznak a kormányra.

Bethlen miniszterelnök az orosz egyezményről.

Bethlen István gróf miniszterelnök áll fel szólásra: A kormány még semmiféle szerződést nem terjesztett elő. A nemzetgyűlés nincsen olyan helyzetben, hogy olyan tárggyal foglalkozhasson, amely nincsen betervezve. Leghelyesebben teszi a nemzetgyűlés, ha bevárja azt, hogy a kormány az új szerződést a nemzetgyűlés elé terjeszti, akkor a nemzetgyűlésnek módjában lesz a megegyezést elfogadni vagy elutasítani. Kijelenti, hogy amennyiben egy ilyen szerződést megkötnek, azt a nemzetgyűlés fogja ratifikálni. Eckhardt felháborodása időelőtti, mert nem tudja, hogy miről van szó. Hozzá van szokva ahhoz, hogy bemoeskolják a kormány szándékait, olyan dolgok felett vitakoznak, amit nem ismernek. Eckhardt úgy állítja be a dolgot mintha a kormány szövetséget kötne. (Nagy zaj a fajvédők részéről.)

Bethlen: Eckhardt először egyezményről beszél, később apránként kifejtette, hogy szövetséget kívánunk elérni. Nem a kormány járt elől ebben a kérdésben, hanem nagy példákat követ. Közismert tény, hogy 28 állam vette fel eddig a szovjet republikával a diplomáciai összeköttetést, köztük

Németország, a fascista Olaszország és Anglia is. Félrevezetése a közvéleménynek az, ha Anglia példáját úgy állítják be, hogy az

mokraták szenvédeyesen kiáltoznak a kormányra. Majd Rakovszky Iván belügyminiszter hangja hallatszik ki: Nem vádoltam senkit. Az elnök csak nagynehezen tudja a rendet helyreállítani.

Ezután Eckhardt folytatja adatai felolvasását a munkabér, a munkanélküliség és a munkásság megénegetésének, továbbá a közérkölesítés sűtyedésének kérdéséről. — Majd az orosz igazságszolgáltatás működésére tér át.

Az elienzék erre ismét zajognani kezd. Többen átkiáltanak a belügyminiszter felé, szavukat azonban nem érteni.

Rakovszky: Ne insznuáljanak azt az embernek, amit nem mondott.

Eckhardt beszéde végén az elnök indítványával szemben azt javasolja, hogy a holnapi ülés napirendjének első pontjaként a magyar-orosz szerződés tárgyalását tűzzék ki.

angol kormány nem ismerte el szovjet Oroszországot.

Nagy zaj tör ki ismét: Új választás sokat írtak ki. Tessék újra választani.

Bethlen: Mert néhány képviselő nem ért egyet ebben a kérdésben, nem látom szükségesnek új választások elrendelését. Azt, hogy a kormány egyezményt köt, egyáltalán nem jelenti azt, hogy valamiben is helyeselné azokat a politikai módszereket, amelyeket Svájc országhoz látunk. A külpolitikában nincsen helye szentimentalizmusnak. A miniszterelnök szavait félbeszakítja a nagy zaj, amely állandóan fokozódik.

Az ellenzék a legnagyobb összevisszaságban kiáltoz a kormányra.

Bethlen: Ezt a felháborodást, amit itt rendeznek

mű-felháborodásnak tekintem. Ha a politikában helye lenne a szentimentalizmusnak, akkor bizonyára nem jött volna létre az szövetség, amelyet a republika Franciaország és a cári Oroszország kötött a háboru előtt.

Teljesen érti azt, ha vannak egyesek, akik e tekintetben olyan érzelmi non possumus előtt állanak, amely rájuk nézve lehetetlenné teszi annak akceptálását, hogy ilyen egyezmény létesüljön.

A kormányt azonban nem sza-

bad, hogy szentimentális szempontok vezessék, mert abban az esetben nem volna méltó helyére.

A zaj ismét ujult erővel tör ki, úgy hogy az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni. Szünet után Bethlen István gróf folytatja beszédét. Eckhardt saját adataiból tárta a nemzetgyűlés elé, hogy az

orosz szovjet olyan államokban, amelyekben nincsen diplomáciai képviselete, talán hatékonyabb propagandát csinál, mint azokban, amelyekben van.

Zsilinszky Endre: Ezt már olvastuk a hivatalos magyarázatban.

Bethlen: Úgy látszik az uraknak kétszer kell olvasni, csak akkor tanulnak. Gondoskodni kell arról, hogy minden propagandának utja vágassék.

Ezt az országot sokkal vértettebbnek tartja a kommunizmus és a bolsevizmus ellen, semhogy féljen egy pár esztelen embertől. Arra vonatkozólag, hogy talán a tőzsdén ezeknek a férfiaknak az intervenciójára kötötte volna meg a kormány az egyezményt, azt válaszolja, hogy ezt mint gyanúsítást visszautasítja.

A miniszterelnököt a kormányt támogató pártok megtapsolják beszéde végén.

A belügyminiszter MacDonald részvényeiről és az angol közvéleményről.

Ezután Rakovszky belügyminiszter áll fel szólásra.

Abból legalább, hogy ellenzéki oldalon nagy volt a felháborodás, arra következtettek, hogy a képviselő urak nem ismerik felszólalásom alapját. Macdonald angol miniszterelnök ellen az a vád merült fel, hogy őt 30 ezer tonna értéku részvény ajándékozásával egy kétszersült gyár igazgatója megvesztegette. Az angol miniszterelnök teljes korrektséggel elismerte, hogy ezeket a részvényeket megkapta, azonban igazolta azt, hogy semmiféle ellenértéket, ellenszolgáltatást ezen részvények fejébenkinek nem juttatott. Az angol közvélemény jóformán néhány óra alatt a miniszterelnök kijelentése folytán napirendre tért a dolog fellett és senkinek sem jutott eszébe az, hogy Macdonald becsületét és tisztességét ezen az alapon kétségbe vonja. Gondolkozunk csak egy kicsit logikusan. Ha velem szemben támadások hangzanak el közbeszólások formájában és én a közbeszólások ellenében egy harmadik személyre hivatkozom, az mindenesetre azt jelenti, hogy én az illető harmadik személyt korrekt, tisztességes uri embernek tartom, mert különben nem hivatkozom az ő példájára.

— Eszem ágában sem volt az angol miniszterelnököt megtámadni, ellenkezőleg irigylem őt, mert egy olyan közvéleménnyel áll szemben, amely nem ragad meg minden alkalmat arra, hogy minden tisztességes ember becsületében gázoljon. (Helyeslés és taps a kormánypárton.)

Nagy Vince botrányt provokál.

Nagy Vince: A házszabályokhoz kér szót. Kifogásolja, hogy az elnök nem utasította rendre a belügyminisztert akkor, amikor a közbeszólás elhangzott. Nézete szerint a belügyminiszter közbeszólása a ház tekintélyével össze nem férhet. Igaz ugyan, hogy a belügyminiszter már megmagyarázta szavait, kérdés azonban, hogy az angol miniszterelnökre sértő és bántó az, ha a belügyminiszter önmagához hasonlítja az angol miniszterelnök részvényügyét.

Nagy Vince szavaira nagy zaj tört ki. Bethlen miniszterelnök a padot veri és így kiált: Nagy Vince felé: Gyalázat, hogy mer gyanúsítani.

Rendre, rendre felkiáltások hangzanak el a kormányparton.

Elnök: A képviselő urnak nem lehet joga arra, hogy miniszter ur beszéde után más célzatot és értelmet tulajdonítson a közbeszólásnak, mint amit a belügyminiszter ur kifejezni akart. A miniszter ur a gyorsiró feljegyzések szerint a következőket mondta:

Macdonald kapta az ingyen részvényt. Ez volt az első kijelentése, közbeszólása folyamán pedig a következőt mondta:

Már régen megkaptam az elégtelt Angliában. Már ebből is látni lehetett, hogy a legtávolabbról sem volt célja az angol miniszterelnök urat bármiféle vonatkozásba hozni a maga ügyével és a legtávolabbról sem akart olyan színezetet adni a dolgoknak, mintha az angol miniszterelnököt sértegetni akarta volna.

Nagy Vince továbbra is fentartja állítását, hogy a belügyminiszter közbeszólása a nemzetgyűlés tekintélyét nem volna méltó és ezért őt rendre kellett volna utasítani.

Bethlen kioktatja Nagy Vincét.

Majd Bethlen miniszterelnök szólal fel: Azt hiszem, hogy egy világos ügyet igyekezett a képviselő ur elhomályosítani. (Ugy van, ugy van.) — Mert hiszen mindenki, aki a képviselő urat végig hallgatta, tisztában lehetett azzal, hogy nem az angol miniszterelnök megvédése volt a célja, hanem a belügyminiszter befekettítése és az hogy esetleges diplomáciai kellemtlenségeket okozzon. Ez a kérdés nagyon egyszerű, ha valaki illetlen és a nemzetgyűlés méltóságával össze nem egyeztethető kifejezést használ, az csak az a képviselő volt a tulajdonképpeni célja, aki a belügyminiszternek az ingyenrészvényt szót a szemébe vágta. Ilyen sértegetéseknek, amelyeknek a képviselő urak tudják legjobban, hogy semmi alapjuk nincs, a valóság színezetét akarják adni a nyilvánosság előtt, a köztudatba akarják csempészni azt, hogy itt a kormány padján olyan férfi ül, aki a becsület szempontjából bárkivel fel nem veheti a versenyt. Ezt perfid politikai eljárásnak kell neveznem, ami az urakat jellemzi.

Erre nagy zaj tört ki a szélsőbaloldalon. A szociáldemokrata képviselők percekig verik a padokat. Igen sok közbeszólás hangzik el, de a nagy zaj miatt alig lehet érteni egyet is.

Az ülésteremben állandóan nagy zaj van. Az elnök Nagy Vince felszólalására megjegyzi, hogy mivel a belügyminiszter a házszabályok 290-ik szakaszát nem sértette meg, nem látja szükségessé, hogy a belügyminisztert rendre utasítsa. Kéri a belügyminisztert, hogy a jövőben az inparlamentáris kifejezéseket mellőzze.

A baloldal állandóan közbekiált: — Rendre! Rendre!

Elnök állandóan csemet és csak nagynehezen sikerül helyreállítani a rendet.

Rubinek István Eckhardt javaslatát ellen szövegezte. Peidl Gyula támadja a miniszterelnököt. Rupert is felszólal. Beszéde közben a perfid kifejezést használja, mire Huszár Károly, alelnök rendreutasítja. A rend-

reutasításra nagy zaj tört ki a szociáldemokratáknál, akik kórusban kiáltják:

A miniszterelnököt utasítsa rendre, ő is használta ezt a kifejezést.

Nagy Vince a padot verve kiabál, de szavait a nagy zajban nem lehet hallani.

Huszár Károly elnök kétszer egy másuttan utasítja rendre.

Eckhardt újabb felszólalása után Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy nem helyez súlyt arra, hogy Eckhardt visszavonja indítványát.

A franciák visszautasítják Németország kivánságait.

Párisból jelentik: A német választójegyzékről illetékes helyen a következőket mondták:

A jegyzék elismeri, hogy Németországot megilleti egy hely a Nemzetek szövetségének tanácsában, ezzel szemben Franciaország határozottan fentartással él a következő 3 pontban:

1. Németország kifejezést adott abbeli óhajának, hogy a Nemzetek Szövetségének esetleges szankciójában részt kíván venni. Franciaország ehhez az álláspontjához nem járulhat hozzá.

József Ferenc főherceg és nejének lelkes fogadtatása Budapesten.

József Ferenc főherceg és ifjú felesége, Anna főhercegasszony, kedd délelőtt 10 óra 12 perckor érkezett meg a „Zsófia“ nevű gőzösnő Budapestre. Az Eötvös-téren, ahová az ünnepélyes fogadtatást tervezték, már kilenc óra után nagy tömeg gyűlt egybe. Tíz órakor fulott be a Zsófia hajó. A hajóról kilépő főhercegi párt a kormányzó és a miniszterium képviselője, majd Sípóc polgármester üdvözölték, azután sorban a különböző egyesületek. Avarify Gyuláné szavai után Anna főhercegasszony mondott néhány kedves köszönmondatot.

— Szívvel és melegen köszönöm — kezdte töredező magyar nyelven a fiatal főhercegasszony, — örülök ennek a meleg szeretetnek, amelyet új hazámban a magyar asszonyok nevében ön elmondott.

Valóságos diadalmenetben hajtott be az új pár a Mátyás templomba, hol hálaadó istentisztelet volt. Csernoch herceggímás mondott áldást az új párra.

Azután a menet következett. Legelő Schioppa pápai nuncius haladt. Több mint hatvan párból állott a nászmenet. Egymás után szállóitak a templom előtt autókba és kocsikba.

Ekkor a Szentháromság téren virágos volt. Az egész négyeszőg, melyet diszruhás rendőrök állottak körül, egyszerre tele lett ősi rózsával és krizantémmal. A közönség viharos éljenzése közepette vonult át a nászmenet József főherceg palotájába.

József főherceg és Augustia főhercegasszony, kedden este Budai palotájában fényes estélyt adtak, hogy bemulassák a fiatal főhercegasszonyt Budapest előkelő társadalmának. Az estélyt megelőzőleg a Magyar Dalos Szövetséghez tartozó valamennyi budapesti dalárda lámpionos felvonulást rendezett és őt szerenádolt adott.

Est: 9 órakor kezdődött meg a főhercegi palotában az estély, amelyre hivatalos volt Albrecht főhercegen, Izabella és Gabriella főhercegnőn kívül Horthy Miklós Magyarország kormányzója és fele-

gységként e kérdésben nem akarja az országot befejezett tények elé állítani, hanem módot fog adni az orosz szerződés megvitatására.

Eckhardt Tibor a miniszterelnök szavait tudomásul veszi és indítványát visszavonja.

Miután az indítványt Rupert Rezső magáévá tette, az elnök szavazásra teszi fel a kérdést.

A többség az elnöki napirendet fogadja el.

A mai ülés délután háromnegyed 6 órakor ért véget.

Közigazgatási séta a Margit-fürdő uszodájának víze körül.

Ismeretes, hogy még a nyár folyamán a városi tanács több oldalról felmerült óhajokra egészségügyi rendszabályokat hozott a Margit-fürdő részére. Ugyanakkor azt is elhatározta a tanács, hogy a tisztifőorvossal állandó ellenőrzés alá veszi a fürdőt és elsősorban annak vizét. A társaság megfellebbezte a tanács intézkedéseit arra hivatkozva, hogy a tanács nem lehet egészségügyi hatóság és nem hozhat ilyen határozatokat. A véleményadásra felhívott tisztifőorvos szerint a tanács tényleg nem rendelkezhet ilyen ügyekben. Ezért a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén hatályon kívül helyezte a tanács intézkedéseit és kiadta az ügyet a határozathozatalra illetékes elsőfokú közigazgatási hatóságnak hasonló rendelkezések megtétele végett.

Kiváló mérnökök és építészek előadása Debreczenben.

Szombaton veszi kezdetét az előadássorozat.

F. hó 11-én veszi kezdetét a Magyar Mérnök és Építész egyesület debreceni osztályának előadássorozata, mely tekintve annak gazdag és változatos programját, valamint az előadók világszerte elismert személyét általános érdeklődésre tarthat számot.

Ezidő szerint a következő előadások megtartása van biztosítva: Alapár Ignácz műépítész, műegyetemi tanár, egy ízben Egyiptom építészetéről, egy ízben pedig aszírjai és keleti Jordán tartományok római építészetéről és Palesztináról tart előadást.

Welder Gyula műépítész műegyetemi tanár, a régi görög, más alkalmakkal a régi római városokat, — Csányi Károly műépítész műegyetemi tanár pedig a régi magyar emlékeket fogja ismertetni.

Kapus László gépészmérnök műegyetemi adjunktus, a széntüzelesi problémákról Budapesten tartott előadását fogja megismertetni.

Korb Flóris műépítész műegyetemi tanár és Bánó László gépészmérnök a debreceni egyetem építés és műszaki berendezését tüzték ki előadásuk tárgyának; ezeken kívül biztosítva van Hütl Dezső műépítész műegyetemi tanárnak két építészeti tárgyú és Györgyi Dénes iparművészeti akadémiai tanár iparművészeti tárgyú előadása.

A Mérnökegyület debreceni tagjai közül, ezideig Aberle Raymund világiatási vállalati főmérnök, kazántüzelesi ujtásáról, Rimanóczy Béla a világiatási vállalati igazgató a vízvezetékéről és székelyhidasai Sebestyén Lajos műépítész lakásproblémákról szóló előadása van kitűzve.

Fentiekből kitűnik, hogy a Mérnök és építészegylet vezetősége fáradságot nem ismervé igyekezett oly programot összeállítani, melynek mindegyike Debreczen kulturális életének egy-egy kimagasló eseménye lesz és így bizonyos, hogy Debreczen közönsége nagy számban fogja azokat felkeresni.

Mint említettük a ciklus f. hó 11-n szombaton kezdetét veszi, mely alkalmakkal Alapár Ignácz műépítész műegyetemi tanár Egyiptom építészetéről tart előadást a vármegyeház dísztermében, pontosan d. u. 5 órai kezdettel. Az előadást vetített képek kísérik. Belépődíj nincs.

Válasszon

tízennyéftől kávéból és ne elégedjen meg egy kétféle fajttal, mert csakis így találhat ízlésének megfelelő jó kávét. Legnagyobb választék!

Kontsek Géza
K. R.-T. cégnél,
DEBRECZEN.

ARCÁPOLÁS, SZÉNSAVAS PAROLÁS, RÁDIÓ LUX KEZELÉS
Rammingert hölgyfürdősz
speciál hajfestő és parókakészítő
Varga-utca 1. (Iparbank.)

Korányi pénzügyminiszter bejelenté, hogy 100 milliárd áll a tőzsdei helyzet megmentésére.

Budapest, okt. 7. Korányi Frigyes tárcapénzügyminiszter a tőzsdei helyzetről és a kormány intervenciójáról a következő nyilatkozatot tette:

— Nem azért kezdeményeztem a pénzügyminisztérium és bankok állásfoglalását, mintha a tegnapi tőzsdei epizód magában véve komoly jele lett volna valami hátrányos gazdasági fordulatnak.

A megindult akciónak nem célja, hogy mesterségesen hossz spekulációba bocsátkozzék.

csak az indokolatlan vagyonrablásnak akar véget vetni.

— A teendőket a teljesen neutrális Pénzügyminisztériumi Központ fogja végezni. Így ki van zárva annak a lehetősége, hogy esetleg egyes intézetek speciális érdekeit szolgálja az akció. Az általános gazdasági érdekek védelme a cél. — Sikert biztosít az az egyetértő elszántság és az anyagi erő, amit a pénzügyminisztérium és nagy magánbankok rendelkezésre bocsátottak. Ki kell emelnem ennek az akciónak erkölcsi jelentőségét. A nagy- és középbankok, valamint a magánbankok a javaslataimat néhány perc alatt olyan összhanggal fogadták el, amely annál dicséretreméltóbb, mert nem volt rá még kelendő idejük sem, hogy a javaslatok ál-

ta! vállalt anyagi áldozatok nagyságát pontosan mérlegelhessek.

A Pénzügyminisztériumi Központ rendelkezésére egyelőre 100 milliárd korona forgatóke áll, amiből esetre fog igénybe venni annyit, a mennyit éppen szükségesnek tart.

Az egész 100 milliárdot a pénzügyminisztérium és a bankok szolgáltatják. — Maga a pénzügyminisztériumi Központ nem vesz részt ebben az összegben. — Az akciónak van hátránya is. — Epen most pénzügyminisztériumi idején kellett a pénzt elvenni a hitelpiactól, de még nagyobb hátrány lett volna tényleg engedni a közönség vagyonának pusztulását, megrendülni a bizalmat és megijeszteni a közönséget, amelynek józan ítéletét így is próbálni teszi. Ha nincsenek is sokan, akik most értékpapírok vásárlásába fordítanak megtakarított pénzüket, de a tőzsdei forgalom bizonyítja, hogy még kevesebben vannak, akik kénytelenek jelentéktelen tételekben eladni papírjaikat ilyen lehetetlen árak mellett. Az árfolyamok folytonos rombolását tehát tulajdonképpen csak a spekuláció látszik okozni, a mely ha nincs semmi ellenállás, a szabad piac szinte nevetséges eszközökkel használja ki. Ennek fogja útját vágni a bankok intervenciója.

Waldeck vezérigazgatót letartóztatták.

Bécsből je'entik: A Rürdisch Österreichischer Bank vezérigazgatóját Waldecket a rendőrség miután szökésétől tartani lehetett letartóztatta.

A bank bukása főleg körében

okozott nagy kárt. Főleg az arisztokrácia helyére el itt pénzét. Legnagyobb kár Margit királyi hercegnőt érte, akinek 2 milliárd korona betétje veszett oda.

Daruvári külügyminiszter felmentése.

Budapest, okt. 7. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére daruvári Daruváry Géza dr. m. kir. külügyminisztert ezen állásától saját kérelmére felmentette és a külügyminisztérium ideiglenes vezetésével a miniszterelnököt bízta meg. Ezzel kapcsolatban a kormányzó a következő két kéziratot bocsátotta ki:

Kedves dr. Daruvári! A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Önt a m. kir. külügyminiszteri állásától

saját kérelmére egészségügyi okokból ezennel felmentem és ez alkalomból Önnek ezen állásában fáradozó buzgalommal és odaadással teljesített szolgálataiért teljes köszönetemet és elismerésemet nyilvánítom.

Kelt Budapesten, 1924. évi okt. 7-én. Horthy sk. Bethlen gróf sk.

Kedves gróf Bethlen! Előterjesztésére Önt a m. kir. külügyminisztérium ideiglenes vezetésével ezennel megbízom.

Kelt Budapesten, 1924. évi okt. 7-én. Horthy sk. gróf Bethlen sk.

Bér Dezső rajzolóművész a József Ferenc főhercegi pár megáldásánál hirtelen meghalt.

Ma ülte volna meg Bér házasságának 25-ik évfordulóját.

Budapest, október 8. Tegnap délelőtt a budavári Mátyás templomban, hatalmas közönség jelenlétében áldotta meg Csernoch János bíbornok-hercegprímás József Ferenc főherceget és ifju hitvesét, akik ma délelőlt érkeztek meg Budapestre.

A hálaadó istentisztelet alatt a közönség sorában helyetfoglaló Bér Dezső rajzolóművész, a Borszem Jankó ismert nevű művészeti szerkesztője, aki rajzvázlatokat készített a fényes egyházi ünnepségről és résztvevőiről, hirtelen rosszul lett. Rendőrök és a Ferenc József nevelőintézet növendékei siettek segítségére, kioldották a nyakkendőjét és a gallérját és hogy levegőhöz segítsék kivitték az utcára. A gyorsan előhívott mentők. Viroztek főorvos vezetésével is hamarosan segítségére siettek az eszméletlen művésznak, de

már nem segíthettek rajta. Bér Dezső néhány perc múlva a mentőkocsiban meghalt.

Holttestét átvittek a szomszédos pénzügyminisztérium kapujába és ott fektették. Különös és megható véletlen, hogy

azt a jelenetet, amikor a művész holttestét átvittek a téren, végignézte a felesége is,

aki az előjáróság épületének egyik ablakából szemlélte az ünnepi felvonulást. A távolság miatt azonban nem ismerte fel az urát, akivel egyébként

éppen ma este akarták megülni házasságuk huszonöt éves fordulóját.

Tájékoztatják a közvéleményt a magyar-orosz egyezményről

Budapestről jelentik: A magyar-orosz egyezmény ügyében elterjedt hírek és nagyfokú tájékozatlanság megszüntetése céljából legilletékesebb helyről rövid időn belül olyan tájékoztatást fognak kiadni, amely nyilvánvalóvá teszi azokat a fontos érdekeket, melyek az egyezmény megkötésénél időszerűvé tették.

A tájékoztatás módjáról és pontos idejéről még nem adtak ki közlést.

A debreceni egyetem orvosainak nagyjelentőségű tudományos beszámolója az országos elme orvoskongresszuson.

A magyar elmeorvosok budapesti értekezletén világraszóló érdekességű tudományos kutatások és kísérletek eredményeit ismertették az ország legtehetségesebb orvosprofesszorai. A debreceni egyetem nagytudomány professzorainak beszámolóival nemcsak a tudományos körök, de a művelt nagy közönség legszélesebb rétege is a legnagyobb elragadtatással beszél.

Benedek professzor a paralízis gyógyításáról.

Benedek László a debreceni egyetem elmekortani osztályának igazgatója azt bizonyította, hogy a paralízis a maláriával gyógyítható.

A paralízis tudvalevőleg a vérben a vörbajnak utóbetegsége. Néhány esztendővel ezelőtt sikerült paralitikus betegek agyában a vörbaj kórokozó bacillusát, a spirocheta pallidát kimutatni. Évek óta kísérleteznek azzal, hogy a paralízist mesterségesen előidézett lázas betegségekkel gyógyítsák, minthogy számos tünet mutatott arra, hogyha a paralitikus egyén lázas betegséget kap, akkor paralízisa javul. Különböző kísérletek során Wagner-Jauregg professzor a zutóbbi időben maláriával kísérletezett és maláriás betegek vérével fecskendezte a paralitikus egyénekbe. A maláriás vérenek szubkután beoltása után átlag nyolc nappal lépnek fel a betegnél maláriás lázak, körülbelül 10-12 lázeset két-három napi időközökben. E periódus elmúlásával a maláriát aztán kininnel meggyógyítják.

Benedek professzor előadását azzal végezte, hogy a jelenlegi gyógyítási módok között a maláriával való oltás az, amely — bár teljes gyógyulásról ezidő szerint nem lehet szó — a legartóbb javulást eredményezi.

Sarbo Artur dr. egyetemi tanár szólt fel ezután, aki élesen ellenzi

a maláriával való gyógyítási módot.

A zárzó jogán Benedek tanár szólt fel és nagyon élesen visszautasította Sarbo professzor kritikáját. Szerinte Sarbo, aki maga is bevalólt, hogy nem alkalmazott még maláriás oltást, nem hivatott ennek következtében bírálatot gyakorolni a gyógyítási módszer felett.

Thurzó Jenő dr. megállapításai a Wassermann-reakción.

Thurzó Jenő, a debreceni egyetem egyik tanársegéde nyitotta meg a döntőni ülést előadásával. A bicolorált kolloid reakciók diagnosztikai fontossága címen. Elmondotta, hogy a Wassermann-reakció nem megbízható, mert nagy ingadozásokat mutat fel: hol pozitív, hol pedig negatív eredményt mutat fel ugyanazon egyénnél. Kijelenti, hogy ez csupán a régebbi tökéletlen eljárás módoknak tulajdonítható és ma már valóságos csodának lehet mondani, ha a Wassermann-reakció nem mutatja ki teljes bizonyossággal a paralízist.

A rajz tehetség férfigón örökölhető.

Csörsz Károly, a debreceni egyetem tanársegéde tartotta meg előadását a rajz tehetség örökléséről. — Csörsz elmondotta, hogy tudvalevőleg Tizián családjában kilenc tehetséges rajzoló volt, így kétségbevonhatatlan, hogy a rajz tehetség átörökölhető sajátosság. Ő egy debreceni családot hoz fel példának, ahol nem kevesebb mint hét rajz tehetség található. Érdekes, hogy csak a család férfitagjai örökölték ezt a tehetséget, míg a nőtagokban az egyáltalában nem lelhető fel. Ugy látszik tehát, hogy a rajz tehetség, mint sok más tulajdonság is, csak a férfigón öröklődik.

Hegymegi Kiss sürgeti a vidéki törvényhatóságok újjáalakítását.

Budapest, okt. 7. Bottlik Józsefnek, a közigazgatási bizottság elnökének a következő beadványt nyújtották át:

A hárszabályokra való hivatkozással mely tisztelettel kérjük, hogy a közigazgatási bizottságot minél előbb összehívni méltóztatassék. Kérjük erről értesíteni a belügyminisztert is, mert az ülésen szóvá akarjuk tenni a vidéki törvényhatóságok újból való megalakítását, illetőleg az evégből benyújtott törvényjavaslat tárgyalása körül észlelhető késedelemet.

Kv ló listével: Hegymegi Kiss Fdl, Nagy Ernő, Farkas István.

A zsidó reálgimnázium Tokajban ünnepelte okt. 6-át.

A debreceni zsidó reálgimnázium tegnap, hétfőn 130 tanulóval kirándulást rendezett Tokajba. A tanulók megtekintették a híres tokaji borpincéket, megmászták a Kopasz-hegyet és megsejmeltek a város környékének nevezetességeit. A kirándulás keretében ünnepelte az ifjuság az aradi vértanúk emlékét Kardoss László tanár emlékbeszédet mondott, négy tanuló pedig alkalmi költeményt szavalt. A kirándulás, melyet dr. Gonda József tanár vezetett, este 10 órakor ért véget.

Olvassa a Debreczent

Levágott fejű holttestet találtak a budapesti körvasut sínein.

Budapestről jelentik: Kedden reggel fél 8-kor egy 12 éves leányka azzal kereste fel a Komáromi-úton szolgálatot teljesítő rendőrt, hogy a körvasuti síneken egy fejletlen holttest fekszik. A rendőr értesítette a X. kerületi kapitányságot, ahonnan bizottság ment ki és megállapította, hogy a síneken egy fiatal ember holtteste fekszik. Tőle pár lépésre nyire elgurulva hevert a nyakáról teljesen levágott feje.

Megállapították, hogy Kolozi Béla udvardi születésű 18 éves lakatos segéd. A Szőnyi-utca 46. számú

házban lakott és reggel 6-kor indul el munkába.

Sem a váltóór, sem a Komáromi-úton szolgálatot teljesítő vámőr nem látta az elgázolást. Azt nem sikerült megállapítani, hogy szerencsétlenség vagy öngyilkosság történt-e?

Valószínű, hogy a fiatal embert a 3190. számú tehervonat gázolta el, amely közvetlenül a halott elhalálása előtt robbogott el a Komáromi-út átjárójánál.

A holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

„Ezért kilövöm a nyelvedet.“

A berettyóújfalui véres családi dráma részletei. — Miért lőtte agyon Katona Imre volt képviselő a fiatal tanítót? — Varga Dénes nevelő volt Katona fiánál. — Leszámolás egy véletlen találkozásnál. — Varga Dénes végzetes fecsegése.

Könnyeiket perget a földre a szomorú őszi idő, autónk pedig száguldva iramlík el Mikepéres, Sáránd, Derecske csendes zsuptetős házai mellett. Alig egy félóra mulik s már feltűnnek Berettyóújfalui fehér házai. E házak egyikében, a temető halottas házában most egy gyermek-iffju fekszik, huszonegyéves, állott koponyával holtan. Szinte gyermek még, alighogy megismerte az Aszszonyt, máris áldozata lett. Könnymű játékos kedvvel vetette bele magát az örök emberi ösztönök tengerébe, nem gondolva arra, hogy a megbántott férj kijátszott joga neki életébe fog kerülni.

A dráma színhelyén.

Autónk a „Sárrét“-hez címzett vendéglő előtt áll meg. Földszintes épület, tiszta nagy terem. Fehér abroszok, frissen surolt padló, a kiomlott vér helyét feltisztították már.

Varga Dénes, a fiatal tanító itt ült a bejárattól jobbra eső sarokasztalnál.

Ebédelni jött másik két barátjával.

A vonattól jöttek. Barátai már kanalazták a levest, ő még várt a magára.

A vendéglő tulajdonosnője elfogódott hangon, könnyes szemmel beszél: — Amint itt ül háttal a teremnek és vár a levesére,

egyszer csak kinyílik a tulsó bejárat. Bejön egy ur, körül néz, átsiet a másik terembe, körülnéz ismét, kimegy az udvarra és a hátsó ajtón vissza jön.

Ebédet kér. Egyszerre észreveszi a fiatal tanítót. Felkel, hozzásiet, a láta mögé áll. „Szervusz Dini!” — mondja neki. Varga meglepetten fel áll, szembefordul vele, kezét akar rnyújtani „Van szerencsém” — mondja anikor

Katona Imre hirtelen kérdést ad fel neki. Hogy mit csinált a feleségével.

Egy pillanat az egész, a revolver eldörren és Varga Dénes arccal a földre bukik.

Arcából ömlik a vér. A két barátja felugrott, eltűnt; eltűnt a hirtelen keletkezett felfordulásban a többi vendég is. Az ur pedig a berohanó személyzet felé kiált:

— Menjenek a csendőrökért, különben megyek én!

s azzal eltűnik az ajtón.

— Katona Imre izgatott volt.

Ugy látszott, mintha keresett volna valakit.

Ide már egy másik vendéglőből jött, ott ivott valamit.

A dráma híre azonnal szétfutott a községben. Most mindenféle erről beszélnek.

Gyáry Ferenc községi főjegyző jól ismerte Katona Imrét, ismerte a fiatal tanítót is. Ezt mondja róluk:

Katonának különváltan éltek.

— Katona Imre jelenleg nyugdíjban van. Biharkeresztesen lakik sógoránál, Karap Sándor földbirtokosnál.

Feleségétől egy hónap óta különváltan él.

Biharugrán volt főjegyző, mikor 1920-ban kiszagdapárti programmal az okányi választókerület képviselővé választotta.

Mandátuma lejártá után visszatért Ugrára főjegyzői állásába. Mult év őszén nyugdíjaztatta magát.

A háboru által megrongált egészsége nem javult, idegbaja miatt szolgálatképtelenné vált.

Egy negyedik gimnázista fiuk van. Az most Mezőtúron tanul, az internátusban van elhelyezve.

— Különböen Katona Imre talpig korrekt, uri ember volt.

A háboruba önként jelentkezett, A debreceni hármás népfelkelők-

nél szolgált.

Mig Katona a harcétereket járta, felesége Debrecenben a Darabos-utcán lakott egy bebutorozott szobában.

Katona Imre több kitüntetést szerzett, a századosi rangfokozatig emelkedett.

A végzetes viszony.

A dráma tulajdonképpen napokkal ezelőtt kezdődött. Katona Imre ugyanis napokkal ezelőtt véletlenül rájött, hogy feleségének viszonya van a fiatal tanítóval. Észrevette, hogy barátai tartózkodó módon érintkeznek vele.

Az egyik kérdőre vont barátja felfedte előtte, hogy Vargha Dénes sértő kijelentéseket tett feleségére.

Elfecsegte, hogy Katonánéval viszonya van. Katona rendkívül felháborodott, s azóta nem birt magával. Becsületében súlyosan megtámadva érezte magát.

„Ezért kilövöm a nyelvedet!“

A revolvert Katona hat év óta állandóan magával hordta. Katona azt kiáltotta Vargha „igen” feleletére:

„Ezért kilövöm a nyelvedet!“

Erre közvetlen közelből egy lövést adott rá. Katona ezután a csendőrségre futott, ahol önként feljelentette magát és a fegyvert a benne levő öt töltéssel átadta.

A községi előljáróság azonnal megtette az intézkedéseket a temetésre. Ma megérkeztek az áldozat szülei. Apja Berekböszörményben tanító.

Katona Imrét sokan ismerik itt is. A gyászos eset nagy megdöbbenést keltet.

A csendőrségen . . .

Katona Imre önként jelentkezik.

Az eső valósággal ömlik a Sárrétre és Csonkabi-harvármegye fővárosára Berettyóújfalura, azonban ez nem alterálja az embereket. Az eső ellenére is a főúton csoportokba verődve élnek izgalommal tárgyalják a tegnapi déli véres drámát. A lucspoccos uton elhaladok mellettük feszült figyelemmel bámulnak utánam. Egy debreceni kereskedő felismer és kalapot lengetve utánam kiáltja:

— Ugye itt is van szenzáció!

A ref. templom mellett tengelyig érő sárban eljutunk a csendőrlaktanyáig s mikor a laktanya bejárata elé kanyarodik ügyes sofförünk kinyílik az ajtó és egy jól megtermett csendőtiszt helyettes fogad előzékenyen és bevezet a „szárnyparancsnoki irodába” — Ott bemutatkozom Jendrikovits Sándor őrnagynak, a berettyóújfalui csendőr szárnyparancsnoknak, aki kedves, finom modorával siet segítségemre lenni.

Behívatta azonnal Samu Lajos törzsőrmestert, aki ebben az ügyben nyomonozott.

Elvonulunk Samu törzsőrmesterrel az őrsirodára.

Hát hogy is volt kérem ez a szomorú tragédia — fordulok az őrmesterhez.

Előveszi az ügy iratait s azután belekezd a dráma vázlatos elmondásába.

— Tegnap, pontosan hétfőn a helyi ügyeleti járőr éppen kint volt az utcákon cirkálni. Samu Lajos és Orbán Lajos csendőrmesterek a község házában egy nyomozati ügyben jártak el. Már éppen lejöttek a község házáról, amikor Pados Ferenc a Sárrét vendéglő tulajdonosa a járőröz lépett ezekkel a szavakkal:

— Urak, nálam egy gyilkosság történt, a tettes ott menekül fogják el.

Ezután a tragédia gyorsan lepergett. Katona golyója a fiatal tanító bal arcán hatolt be és rögtön megölte, fejében benmaradt a gyilkos acél. Vargha véres arccal, szótlanul roskadt a székre, onnan a földre.

Katona vallomása.

A helyszíni szemle befejezte után azonnal megkezdtek Katona Imre kihallgatását.

Katona Imre elmondotta megtört, siró hangon, könnyek között hogy ő mint apa éveken át gondoskodott Vargha Dénesről. — Vargha éveken keresztül mint nevelő volt gimnázista fia mellett s derék ifjunak ismerte, a különben kiváló muzsikus Vargát.

Miután ő (Katona) rongált egészségi viszonyaira tekintettel magát nyugdíjaztatta, szept. 29-én elment Bihar-ugrára Biharkeresztesről a költözökös megejtése végett.

Október 1-én éjjelig egy társaságban volt Vargával.

Másnap, október 2-án aztán rá és feleségére vonatkozólag súlyos, kompromittáló dolgokat tudott meg, melyeket állítólag Varga híresztelt a faluban, ilyenképen:

Idősebb már ez a Katonáné, de még most is kitűnően tud szeretni.

Katonát a fiatal ember könnyelmű s chez hasonló kijelentései mélyen sértették s elhatározta, hogy bejön feleségéhez,

aki tőle különváltan él és Debrecenben a gyermek-klinikán teljesít szolgálatot

és itt vele tisztázni fogja a súlyos mendemondákat.

Útját közben Berettyóújfaluban megszakította s ott nyugdíj-okmányai után érdeklődve az állampénztarhoz igyekezett. Közben azonban a Sárrét-vendéglő mellett elhaladt és a mikor az ablakból észrevette, hogy Vargha egy társaságban ül, bement és kérdőre vonta súlyos kijelentései miatt.

Es ezután lepergett a véres tragédia.

Az utolsó beszéd.

A csendőrsőrn tegnap és ma kihallgatták Szilágyi Lajos 26 éves, Szivos Károly 26 éves berekböszörményi lakosokat, akik elmondották, hogy Vargha Dénes velük ült a Sárrét-vendéglőben. Epen arról beszélt nagy dicsékedve, hogy csak nemrégiben választották meg Hencidára. Elmondotta még, hogy a tanítói állása rendkívül szép és jó állás. Természetben négyoszobás lakást gazdasági épülettel kap az egyházi fennhatóságától.

— Na most már meg kell nősnülni Djni, mondták asztaltársai...

— Meg ám, de hol az asszony?

Ugyanebben a pillanatban lépett be Katona Imre, aki helyet foglalt majd kevés idő múlva asztalukhoz lépett s pár heves szó után

az asztaltól felkelő Vargha Dénesre létt.

A tragédia részleteit hasonlóképen mondta el Pados Ferenc vendéglős és Szegedi Margit felirónó, akiket tegnap ugyancsak kihallgattak.

A kihallgatások után Katona Imrét átkísérték a kir. járásbírószághoz. Ott elsőnek Möricz István dr. járásbírószági vizsgálóbíró haligatta ki. — Megállapította, hogy Katona egy 6.33 mm-es „Automatic Pistol Clementy Patent” felirású browning-pisztolyból lőtt Varghára.

A revolver 6-ra volt töltve, de csak 1 töltést lőtt ki.

Katona Imre egyébként még mindig nagyon nyugtalan. — Rendkívül megviselték a kiállott izgalomok. Eleget barna ruhában, lábszárvédővel alá s fel sétál a járásbírószághoz egyik szobájában. Kedden reggel védőügyvédjeül dr. Fekete Ferenc berettyóújfalui ügyvédet bízta meg.

A holttestnél a temetőben.

A csendőrlaktanyából a kir. járásbírószághoz hajtattunk át, ahol Mő-

icz István dr. járásbírótól a „Debreczen” munkatársa engedélyt kapott a Vargha Dénes hullájának megtekintésére. — Nyomban ezután dr. Gazdiga József orvosral autónkba szálltunk s bíróbognak a berettyóújfalui temetőbe.

A berettyóújfalui öreg temető a hecsikai országút mentén van. Sűrű akácok erdőhöz hasonlít ez — az örök nyugalom csendes helye. A bejáratnál autónk megállott s kiszállottunk. A temetőn végigsétálva Kinter József temetőpásztor kalauzálása mellett rövid 3 perces séta után elérkeztünk a hullaházhoz. — Egyszerű szindelyfedelű ház ez. Szomorú ház. Falairól a vakolat is itt-ott hullóban. Temetőbe való ház — mit török vele valaki is? A temetőpásztor különösen tesz a szomorú ház ajtajának zárjába s mikor feltárja az ajtót egy kettőtört fiatal élet előtt állunk. — Vargha Dénes, aki 21 éves korában halt meg fiatalon, egy revolvergolyóval — most zöldes fehér arccal, ingben fekszik a bonc-asztalon. *Jobb arcom, a piromsont irányában egy pilos sebhely. Ott hatolt be a gyilkos golyó...*

A látvány szomorú. Szegény megfontolatlan gyermek, aki alaposan átfizetett arra, hogy lovagiatlan volt.

A boncolás.

Vargha Dénes hulláját ma délután Móricz István dr. járásbíró jelenlétében Gazdiga József dr. orvos boncolta fel. A boncolásról jegyzőkönyvet készítettek. A jegyzőkönyvben a boncolás adatai szerint a halál közvetlen okául az elvérzést jelölték meg. Megállapította a boncolás azt is, hogy a gyilkos golyó Vargha bal arcomba behatolva a járom csont alatt összeroncsolta a nyúlt agyvelőt s a koponyacsontban megakadt.

Katona Imre a kir. ügyészségen.

A nyomozást a berettyóújfalui rendőrség kedden délután befejezte s Katona Imrét tegnap délután beszéltették a debreceni kir. ügyészségre. Katona Imre két csendőri társaságban szekerem tette meg az utat Berettyóújfalutól Debreczenig. — Itt a csendőrök átadták a kir. ügyészségnek. — *Preiniszberger Jenő vizsgálóbíró* táblalabiró tegnap délután tanulmányozta az ügy iratait s valószínű, Katona Imre részletes kihallgatásához csak ma, szerdán reggel fog hozzá.

Varga ismerősei előtt dicsekedett.

Egyes híradásokban arról van szó, hogy Vargha Dénes Katona Imre 15 éves Béla nevű fiának dicsekedett el azzal, hogy Katona Béla anyjával viszonya volt. A nyomozás során tisztázódott már eddig is a részletek s megállapítást nyert, hogy Vargha ismerőseinek s nem a 15 éves gyermeknek tett ily értelmű kijelentést. Különben lélektanilag is lehetetlen hogy valaki a gyermek előtt beszéljen az anyjánál elért sikereiről.

Vargha Dénes elölelete.

Vargha Dénes a tragikus körülmények között véget ért tanító Debreczenben a kollégiumi ref. tanítóképző intézetnek volt növendéke. Mindössze egy évet tanult a ref. tanítóképzőben, mert maga viselte ellen az intézet több tanára kifogást emelt úgy, hogy dr. Ecsedy István tanár iniciatívájára a debreceni tanítóképzőből kizárták s tanulmányait Nyiregyháza az ottani tanítóképzőben fejezte be. Ezután Berettyóújfaluba, majd Biharugrára került.

Mit mond a közvélemény.

Katona Imrét sokan ismerik Debreczenben is. Rokonsága itt lakik. Itt tartózkodik egy hónap óta a felesége, aki a gyermekklinika van alkalmaszva, mióta férjével összekülönbözött és elköltözött hazulról.

A gyászes tragédiát sokféle képen pertraktadják. Sokan az alig huszonegy éves fiatal ember számára keresik

a mentséget, aki még nem ismerte az élet számtalan utvesztőjét.

Katona Imre tettére enyhítő körülményül hozzák fel, hogy Vargha elfecsegte az intim dolgot, még pedig olyan formában, ami Katona Imrét a társadalom előtt súlyosan sértette. — A tragédia nem mindennapi, egy öt-

ven év körüli férfi revolverrel vesztette el egy serdülő, bajszatlan gyerekmembert. Menthető mindakettő. A dráma egyik szereplőjét azonban senkisémi menti. A feleség összemolt csaláni élete romjain a társadalom szigorúan ítélő kritikájával megterhelten áll...

Javuló közegészségügyi és köztisztasági viszonyok Debreczenben.

A kórházi betegek elhelyezésének megkönnyítése.

Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklétével ülést tartott, melyen dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos helyett dr. Vargha Emil tiszti orvos a következő jelentést terjesztette elő Debreczen város múlt havi közegészségügyi viszonyairól.

A helyzet általában kielégítő volt. A születések száma 69-el meghaladta a halálozások számát. Heveny fertőző betegségek általában kevés számmal fordultak elő, de a hasi-hagymáz esetek — úgy mint az egész országban — nálunk is megsaporodtak, lefolyásuk azonban eddig elég kedvező volt. Előfordult roncsosító toroklob 4, vörheny 7, kanyaró 1, szamárhurut 1, hasi-hagymáz 25, vérhas 11 esetben. Halállal végződött 1 vérhas. A hónap közepe táján sok influenza jellegű hurutussal megbetegedés mutatkozott elég enyhe lefolyással.

A köztisztaság tekintetében némi

javulás mutatkozott, csupán az öntözés hiánya okozott az állandóan száraz időjárás mellett sok port. A vízvezetéknel súlyosabb hibákat nem tapasztaltak.

Az egyetemi klinikánál e hóban is többször megtörtént, hogy kórházi ápolásra utalt betegeket nem vettek fel. A hó végén érkezett értesülés szerint a honvédelmi miniszterium végre visszabocsátotta a nyulási barakkokat a város rendelkezésére. Így meg van adva a lehetőség egy 400 ágyas kiegészítő kórház berendezésére, amely ha megtörténik.

a betegek elhelyezésének nehézségei jelentékenyen csökkeni fognak.

Született a múlt hóban 109 fiu, 109 leány, összesen 218, meghalt 81 fiu és 68 nő. Természetes szaporodás 69. Halva született 75 20 64 százalék. Törvénytelen születés 13. Házasságra lépett 75 pár.

Holdankénti 20 mázsás tengeri termésátlag Debreczenben.

Debreczen mezőgazdasági viszonyai a múlt hóban.

Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelőnek a közigazgatási bizottság tegnap ülésén előterjesztett jelentése szerint a város mezőgazdasági viszonyai a múlt hóban így alakultak. Az egész hó folyamán meleg napos volt az időjárás. Az utolsó napokban esapadékos. Az időjárás előnyös volt a cséplési munkálatok befejezésére és amég lábba álló növények fejlődésére.

A tengeri szépen fejlődött. A törési munkálatok befejezést nyertek. A terméseredmény kat. holdanként 18 — 20 mm. Egyes helyeken 30 mm-ás is előfordul.

A bab és tök termés jól sikerült. A cukorrépa is egészséges kat. hol-

dankint 100—120 mm-ára becsülhető a terméshozam.

A burgonyatermés általában a közepesen alulmaradt.

A szőlő cserét a meleg, napos szeptember elősegítette. A termés eredményes.

Az őszi vetési munkálatok előre haladtak a kedvező idők mellett. A rozs vetés befejezést nyert.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Royal Cafe-Restaurant megnyílt!

Esténként

Veress Tóni

teljes zenekarral hangverseny.

OLCSÓ ROYAL VACSORA: SÜLT, TÉSZTA, KIS ÜVEG BORRAL 22,000 K.

Báránbőr bekecsket

legolcsóbban vialalok

ADLER szücs, Batthyányi utca 2.

Részletfizetésre paplanok a legmodernebb kivitelben kaphatók. — Átalakítások és áthuzások a legolcsóbban csak nálam készülnek kedvező fizetési feltételek mellett.

PAPLAN KIRÁLY. Arany János-utca 61.

Ma már mindenki tudja

hogyan legolcsóbban és legszebb szöveteket

Feldheim Imre

posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.

vásárolhat.

Hírek

Az ejtőernyő.

Még a szokásos három nap után is beszél Debreczen a repülőnapról, ahol az esemény főszencziója az ejtőernyős kiugrás volt. Igazi bravuro mutatvány, ahol emberleltre megy a játék, mert ha az ernyő nem nyílik ki, a merész pilóta azonnal szörnyethal. Ez kell, ez izgat. Az örök aréna, amit egyik spanyol szerző vértó arénának mondott, tapasztalt és ufongott. Talán sokan csalódtak. Mert úgy mondják a szakértők, hogy az ejtőernyős kiugrás 99 százalékban sikerül. Én úgy éreztem akkor, ott a nagy, zajos tömeg között, mintha sokan, nagyon sokan azt a tragikus 1 százalék történéseért lihegetek volna. De szerencsére nem következett be. Most újra megismétlik a játékot a haldélnál. A nagyérdéi vitorony tetejéről ugrik le a merész Korányi Zoltán, hogy a vasárnapos kíváncsiaknak egy olyan bravurt mutasson, amilyent még nem láttak Debreczenben. Az ejtőernyős kiugrás most a legnagyobb szenzáció és azt mondják, ilyen nem volt, ez egészen új valami. Hát nagy tévedés. Mert az ejtőernyőt már a kecskeméti bolond Rozi, egy szikár, hangos beszédű kofaasszony régesrégén felfedezte. A kufár életet élő kofaasszony egyszer panorámanézés kedvéért felment az öregtemplom magas tornyába. Ugy hallotta, hogy onnan még Nagy-kőrös is el lehet látni. A piac hangos kofájának szörnyűséges volt a megdöbbenése. Egyszerű lelke elképedt a tárgyak kicsinyességétől és a dolgok jelentéktelenségéről. Kis játékszereknek látszottak a fák, a sarki rendőr csak akkora volt mint egy veréb és a kardja mint egy gom-bostű. Nagy-kőrös is látszott nagyon messze, de bizony csak Kiskőrös volt az, nem nagy. A Rozin, az egyszerű lelken a soha nem érzett világszemlélet nagy divátot okozott. Szédület fogta el, őrjöngve szaladgált a torony erkélyén, kezeivel hadonászott. Óriásnak, hatalmasnak érezte magát, mert minden, amit eddig óriásnak és nagynak tudott, egyszerű törpe lett. És Rozi, a kofa egy önfeléd pillanatában még óriás-ságánál is óriásabbnak érezte magát. Nagy kék vörös ernyőjét kinyitotta és egy velőtrázó sikoltással átvette magát a torony korlátján. Az erős szél elkapta és vitte magával az ernyőjébe kapaszkodó Rozit. Ott esett le a Kossuth-szobor tőkéjén, rengeteg szájtató nép hahotája közepette. Rozit akkor bolondnak csufolták. A szüntelen csufolásba bele is bolondult szegény, de okos teremtes volt. Talán ő találta fel az első ejtőernyőt. Csakhogy akkoriban még senkisémi gondolt arra, hogy egyszer repülőgépek is lesznek és merész vállalkozók, akik kiugranak a gépből.

— Magyar Köztisztviselők Fogasztási Termelő és Értékesítő Szövetkezetének közleményei. Értékesítők a közalkalmazottakat, hogy a pénzügyminiszterium a kedvezményes ruhaszövet utalványok beváltási határidejét 1924. évi október 31-ig meghosszabbította s ezen nappal az utalványok beváltása végleg megszűnik. Ezt azzal hozzuk az igényjogosultak tudomására, hogy a jelenleg meglévő mintájú szöveteken felül újabb mintájú szövetek nem fognak érkezni.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

A kultuszminiszter előtt a zsidógimnázium építése ellen beadott felebbezés.

Ismeretes, hogy a zsidógimnázium építését egyes hitközségi tagok megfelebbezték. Nem tartják ugyanis az építkezés költségeire kivetett adó beajánlására a hitközséget illetékesnek. A felebbezést elsőfokon a városi tanács, másodfokon már korábban a közigazgatási bizottság, azzal utasította el, hogy a felebbezés elbírálására nem ő, hanem a vallás és közoktatásügyi miniszter illetékes. A tegnapi közigazgatási bizottsági ülés elhatározta, hogy a felebbezést felterjeszti a kultuszminiszterhez.

Négy milliárd koronát fizetett be a múlt hónapban Debreczen egyenes adóiban. Lánczy Gyula pénzügyigazgató a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén előterjesztette jelentését Debreczen város múlt havi adózási viszonyáról. A jelentés szerint a múlt hónapban a következő adómennyiségek folytak be: Egyenes adóiban 4.762.736,106, állatforgalmi adóbélyegben 13 millió 240 ezer, állatforgalmi adó készpénzben 513.648,260, általános forgalmi adóbélyegben 2.106.128,500, általános forgalmi adó készpénzben 514.275,842, fényűzési adó 185 millió 232 ezer 117, illetékekben 473 millió 591 ezer 966, bélyegjövődék 734.704,800, határvámjövődékben 2.533.363,754, vegyes adóiban 102.320.720 korona.

A Földbérlet egyesülete október hó 12-én vasárnap délelőtt 11 órakor a Városháza nagyteremében nagy gyűlést tart a kereseti és jövedelemadó kivetés tárgyában. A föld haszonbérlet és földtulajdonosok kereseti és jövedelmi adóalapjának kiszámítására vonatkozólag kiadott pénzügyminiszteri rendelet, ugyanis a kis és közép földtulajdonosokra, valamint haszonbérletekre rendkívül sérelmes. Az egyesület vezetősége ezért egy gyűlés keretében kívánja kifejezésre juttatni az érdekelteknek az álláspontját. Ezután is felhívja azért az érdekelteket, hogy ezen a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Megfelelő előadóról az elnökség gondoskodik.

Orvosi, jogi, gazdasági szakkönyvek legnagyobb raktára Csáthy Ferenc Rt. Egyetemi Könyvkereskedésében. Ferenc József-u. 8.

Házi perpervarból kormányzó sértés. Szilva Ödönné Hid-utca 8. szám alatti lakos tegnap háziperpatvar közben a kormányzó személyére sértő kifejezéseket tett. Megindult ellene az eljárás.

Szerencsétlenség a Máv. műhelyben. — Kezermann Károly Bercsényi-utca 53. szám alatt lakó lakatos tegnap a Máv műhelyben kocsi javított. Munkaközben a kocsioldali ráesett bokálya és súlyosan megsebesítette.

Munkásnő balesete. Solli Julia kefégyári munkásnő munkaközben átszurta a kezét. Varga-kerti lakásán ápolják.

Szélahósság paradicsommal. Neosits Sándor, Papp Sándorné és Nagy Józsefné debreczeni lakosok tegnap feljelentést tettek a rendőrségen, hogy két idegen náluk a budapesti piac részére paradicsomot rendelt nagyobb tételeben. A paradicsomszállítmányt el is küldték, de a pénzt nem kapták érle. A rendőrség az eljárást megindította.

Hirdessen a „Debreczen”-ben !!

Közgazdaság

Áremelkedés az értéktőzsdén.

Az intervenció hírére megjavult a tőzsde.

ITA bankok tegnap csak elkésetten próbálkoztak meg az intervencióval, amely önkényesen és nem egységes terv szerint ment volna végbe, mára azonban a pénzügyminiszternél folytatott előzetes tanácskozások után már egységes beavatkozás híre érkezett a tőzsdére anélkül, hogy maga ez a beavatkozás valóban megtörtént volna.

De már a hír is elegendő volt arra, hogy elevebbre pezsdítse a forgalmat és a vásárlókedvet, amely hosszú hetek óta ellankadt s ma ismét felkelte. — Kezdetben ugyan vontatott volt az üzletmenet, de az intervenció vásárlásokra a contremain fedezui kezdett és a piac megélénkült. Zárlatig nemcsak a tegnapi árvesztések térültek meg, hanem egyes esetekben még ezen felül egy-két százalékos áremelkedések állottak be. Elvéve 12—15 százalékos áremelkedés is fordult elő, a tegnapi zárlathoz viszonyítva, a tőzsdeidő végén az irányzat szilárd.

Jó volt az utótőzsde is.

Az utótőzsdén további bécsi jelentések érkeztek, melyek szerint a budapesti kontremin ott fedező vásárlásokat végeztek. Ennek hatása meglátszik nálunk is az árfolyamokban. Általában az utótőzsdén a zárlati szint tartotta magát és a legelőbb üzletet élénk forgalom mellett a zárlati árfolyamon kötötték.

Feltűnő volt, hogy a helyi értékek piaca népebb volt ezuttal, mint az arbitrázs-piac.

Árfolyamok:

Acél 150, Cinner 76 fél, Kőszén 2250, Urikányi 630, M. Hitel 401, Nova 122, Leszámitoló 54, Hazai bank 102, Angol magyar 40 áru, Rima 116 O. hitel 147, Danubius 1750, Villamos 850, Fegyver 730, Georgia 285, Mezducukor 139, Nasic 1450, Ker. bank 1000.

Zürichi zárlat.

Budapest 68, Páris 2745, London 2330, Newyork 523, Brüsszel 2525, Milánó 2281, Hollandia 203, Bécs 7380, Prága 1560. A többi változatlan.

Terménytőzsde.

Az irányzat ma szilárdabb volt. Buza és rozs 2 fél—2 fél ezer koronával drágultak. A forgalom élénk volt, azonban a pénzsűke érezhető volt a piacon.

Hivatalos árak: Tiszavidéki buza 76-os 4375—4425, egyéb 4350—4400, 78-as tiszavidéki 4475—4500, egyéb 4450—75, rozs 4200—50, tak. árpa 3800—900, sórárpa 4600—800, köles 2600—700, zab 3500—650, tengeri 3750—850, repce 6400—6600, korpa 2100—2200.

Aranypenzék és nemesfémek.

20 koronás magyar arany 335—337, ezüst korona 6—6,2.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás úgy minőség mint árak tekintetében

93 éve a közönség szolgálatában!!

KARDOS LÁSZLÓ

vászon, fehérmű és keletgye üzlete DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 9. SZÁM.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári maradvány 550, érkezett 210, eladtak 112 darabot. Zárltvásári maradvány 61, érkezett 20, eladás nem volt. Könnyű 25 fél—26 fél, nehéz 26 fél—28.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Vétel	Eladás	Ár
Dollár	76970 K	77530 K	
Angolfont	342000 K	346000 K	
Hollandi forint	29770 K	30025 K	
Francia frank	4670 K	4095 K	
Svájci frank	14860 K	14935 K	
Léva	561 K	569 K	
Cseh korona	2283 K	2302 K	
Lira	3354 K	3389 K	
Lei	411 K	418 K	
Dinár	1089 K	1110 K	
100 n. márka	— fill.	— fill.	
Lengyel márka	— fill.	— fill.	
Osztrák korona	109'30	109'90,	

Ló és szarvasmarha vásár.

A tegnap délelőtti lóvásáron közepes felhajtás és kicsi kereslet mellett a következő árak alakultak ki. Jó ló 6—10 millió korona, közepes 4—6 millió, silány 1 millió volt. A szarvasmarhavásáron nagy felhajtás volt, a kereslet azonban alig közepes. Vágó marha 9—14 millió korona volt, szopós borjú 13—17 millió, jármos ökör 14—18 millió, fejős tehén 4—8 millió koronáért volt vehető. A rossz idő miatt nagyon kevés eladás történt.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronáért. Bőrkalapok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

x Tűkőgyártás, üvegcsiszolás régi tűkőrök újjaöntése Sipkoviits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—6.

— Svájci sapkák minden színben a legolcsóbb áron kaphatók a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap Rt. nyomdájában.

— Tűz rövidzárlatból. Tegnap délután telefonon azt jelentették a tűzoltóságnak, hogy a Bujdosó-utca 7. szám alatt tűz ütött ki. A tűzoltóság dr. Roncsik Jenő főparancsnok vezetése alatt kiszállt a Bujdosó-utca 7. szám alá, ahol Vértessy Béla lakásában rövid zárlat következtében padlóút tűz támadt. — Nyomban hozzá láttak a tűz oltásához rövid 5 perces munka után a tűzet lokalizálták. A kár jelentékeny. Az esetről folyólag a rendőrség vizsgálatot indított.

— Tovább garázdálkodik a cipőszélhámós. Több ízben hirt adunk már annak a veszedelmes szélhámosnak a sédelgéseiről, aki egy nem létező cipőrézsvénytársaság trügye alatt pénzt csalt ki a hiszékeny emberektől. A szélhámós sokakat megkárosított Debreczenben és vidékén is, legutóbb pedig — mint megtört — a Dunántul garázdálkodik. Az ottani rendőrségtől érkezett most a debreceni rendőrséghez egy újabb feljelentés. Baranyaselyei Udvari Sándor jelentette fel most, hogy tőle egy millió koronát csalt ki. Ez a feljelentés immár a harmadikodik a cipőtlen cipőügynök ellen.

— Rendőri hírek. A rendőrség őrizetbe vette és hazatoloncolása érdekében már megtette a kellő intézkedést Bergmann Sándornál, aki a németországi Ruhr-vidékről került Debreczenbe. — S. S. búdszentmihályi tanulót a debreceni nagyallo-máson az egyik rendőrszem el fogta. A kalandok után éhes fiatal ember „világgá” akart menni. Hazatoloncoltatja a rendőrség. — A rendőrségen eljárás indult meg Berki József nevű egyén ellen, aki az Arpádtéri rendőt azzal, hogy az egyik mulatóban zsebotolvaj van, posztjárót ok nélkül elhívta. Hatóság félrevezetése címén eljárás indult a tréfakedvű Berki ellen.

Színház

A Csokonai-színház műsora.

Okt. 8.: Vera Mirceva, dráma. B) bérlet.
Okt. 9.: Vera Mirceva, dráma. C) bérlet.
Október 10.: Vera Mirceva. Dráma D) bérlet.

A színházi iroda jelentései.

Ma, szerdán este ritka ünneplésben részesíti Vera Mirceva orosz verisztikus drámában a közönséget dédelgetett kedvencét, Halasi Mariskát, ki a címszerep eljátszásával még eddigi sikereit is felülmutatta. A darab maga idegfelesztő mesésenél fogva elejétől végig izgalomban tartja a nézőt. Császár, László, Thuróczy, Rolkó, Hortobágyi egészítik ki a kiváló együttest.

Ha minden bánatát feledni akarja nézze meg csütörtökön az Antóniában a mulatási felvonást, hogy mulat az öreg Magyarai bandájával Kovács Terus Kardoss Gézával.

Mozgósínházak műsora:

METEORBAN: csütörtökön „Láncria vert asszony”. Előadások 6 és 8 órakor.
URÁRIA: „Igriver” társadalmi dráma Lenore Ulrik játékaival. Kabaré Mucsan bűvészek. Péntektől Legszellemesebb vigiáték, Zogokó örökösök. Tündérlak, kíséző bűvészek. Dzsungel törvénye, Tyűb de jó nyaralni.
VIGSZÍNHÁZ: Harc a leopárdal, Gárdól dráma, Alice Biadyval, Péntektől A bálna, világitrakció, a világ legveszedelmesebb filmfelvétele.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 okt. 7-én.

Bankok:			Pesti Vikt. Transdan.			Kühne			Sörgyárak és szeszipari vállalatok:			Dunánt. sert. Papír Felten								
Angol-magy.	37	40	180	185	185	31	—	31	Baróti	1	2	1	35	—	35					
Ang.-osztr.	—	—	54	56	55	70	77	77	Részvénytör	255	268	255	600	650	625					
Bosny. agr.	42	43	Bányák és téglagyárak:			Lipták	13	16	15	Temesi szesz	—	—	195	80	—	80				
Iparbank	4	—	Kátrány	6	—	MAG	20	24	23	Fóvárosi sör	32	—	32	17	19	18				
Fabank	—	—	Bauxit	—	—	Magyar acél	140	155	155	Gschwíndt	144	146	145	—	—	—				
Földhitelbank	180	200	Bauxit-trust	290	300	Belga fém	125	130	130	Győri szesz	—	—	—	2	2	2				
Hazai	101	106	Beocsini	675	790	Mérleggyár	14	17	17	Keglevich	10	—	10	150	140	160				
Hermes	27	29	Borsodi	66	80	Motorgyár	27	—	27	Királysör	62	65	63	200	220	215				
Hungária	—	—	Lőrinci	45	—	Olomáru	17	18	17	Polgári sör	—	—	—	127	140	127				
Szlavon jelz.	53	57	Csepeli építő	10	11	Chaudoir	—	—	120	Krausz szesz	45	—	45	130	—	130				
Lloyd-bank	3	3	Cement	40	46	Vegyipar	17	—	17	Pannónia sör	17	—	17	14	15	14				
Magyar hitel	380	405	Eszakmagy.	—	—	Vagongyár	48	—	48	Temesi sör	—	—	—	92	81	78				
Ingatlan	185	195	Kohó	220	235	Palágyi	7	—	7	Szállodák és gyógyfürdők			Turul-cipő	—	—	—				
Cseh bank	19	20	Istvántéglia	260	290	Rex hajó	3	—	3	Hungária	—	—	—	25	100	98				
Forgalmi bank	30	—	Kőb. gőzt.	24	—	Rima	109	118	115	Royal	—	—	—	4	4	4				
Jelzáloghitel	80	90	Drasche	120	130	Roessemann	55	—	55	Égész	30	32	31	12	—	12				
Keresk. hitel	17	18	Magnezit	1100	1170	Rothmüller	5	6	5	Liget-szant.	17	18	17	Faipari vállalatok:						
Leszámitoló	53	57	Aszfalt	50	59	Schlick	40	43	42	Mercuria	2	2	2	2	2	2				
Általános	10	—	Alt. Kőszénb.	2200	2300	Schuller	35	—	35	Cserző	16	16	16	2	2	2				
Amerikai	3	3	Kerámia	48	49	Teudloff	45	—	45	Egyesült fa	14	15	14	15	14	14				
Magy.-ném. b.	20	22	Móri szén	33	35	Unitas-autó	20	24	20	Fornir	15	—	14	15	14	14				
Olaszbank	20	—	Nagybányai	85	88	Vulkán	54	60	58	Guttman	670	680	680	100	—	100				
Közp. jelz.	17	18	Salgó	403	418	Wörner	17	20	18	Hazi fa	100	—	100	9	—	9				
Városi bank	5	6	Sajókondói	4	4	Mechanikai	—	—	—	Kőrösbányai	23	27	27	23	27	27				
Mercur	7	8	Ujlaki	—	—	Cukorgyárak:			Wernst. textil	—	—	7	11	13	12	12				
Nemzeti	23	—	Unió bánya	—	—	Délcukor	410	430	315	Goldberger	120	140	140	11	13	12				
Osztrák hitel	143	150	Urikányi	595	640	Horv. cukor	—	—	—	Győri textú	24	27	26	38	40	38				
Keresk. bank	925	990	Nyomdák:			Magyar cukor	1700	1770	1750	Juta	150	155	156	17	17	17				
Verkehrsb.	—	—	Athenaeum	90	103	Georgia	275	280	278	Karlson	82	87	86	8	8	8				
Wiener B.	110	—	Fővárosi	7	7	Mezőhegyesi	123	147	135	Kender	40	55	53	3	3	3				
Atlantica	15	17	Franklin	53	55	Stummer	1575	1700	1635	Pamut	145	160	160	7	—	6				
Takarékpénztárak:			Glóbus	31	33	Élelmiszervállalatok:			Szegedi kend.	285	295	290	350	—	350	350				
Belvárosi	25	27	Kunossy	7	—	Czinner	75	85	76	Unió textil	7	—	7	2	2	2				
Lipótvárosi	6	7	Pallas	125	140	Fiumei rizs	—	—	—	Jaquard	—	—	—	430	450	450				
Kőbányai	10	—	Pesti könyvny.	—	—	Fructus	—	—	—	Chinoia	7	8	7	58	60	60				
Egyes föv.	80	85	Révai	—	—	Haltegyészítő	—	—	—	Danica	72	77	75	63	66	65				
Alt. takarékp.	100	102	Rigler	—	—	Halkeresk.	20	21	20	Diana	7	—	7	—	—	—				
Moktár	152	158	Stephaneum	2	3	Szalámi	750	800	700	Spódium	110	118	118	1600	1800	1750				
Pesti hazai	2550	2700	Ujságüzem	—	—	Oceán	16	17	17	Flóra	53	65	55	3	4	3				
Biztosítók:			Vasművek és gépgyárak:			Püspöki	22	—	22	Hung. műtr.	78	87	85	51	54	53				
I. Magy. Bizt.	5000	6000	Bródi vagon	89	—	Tokaji	30	—	30	Keleti-Mur.	17	17	17	—	—	—				
Fonciére	122	140	Coburg	35	37	Villányi	55	—	55	Klein szappan	4	4	4	—	—	—				
Magy.-franc.	—	—	Corvin gép	4	—	Gáz- és villamossági vállalatok:			Klotild	40	—	39	Adria	1020	—	1020				
Jég	70	75	Csáky	11	11	Alt. gázizzó	10	—	10	Szika	25	30	30	Közuti	50	55	53			
Pannonia b.	1300	1500	Gazd. gép	124	130	Légszesz	—	—	435	Török	25	—	25	Városi	63	65	63			
Malmok:			Fábián	5	—	Izzó	510	515	530	Wander	16	—	16	BUR	245	255	245			
Back-malom	42	44	Fegyver	715	760	Just-izzó	3	3	3	Szénkéreg	—	—	—	Déli vasút	50	51	50			
Borsod-misk.	112	118	Fémkeresk.	24	25	Auer	755	775	770	Labor	—	—	—	MFTR	165	190	190			
Concordia	28	33	Frankl.	115	120	Phöbus	35	40	40	Bárdi	11	—	11	Levante	120	136	131			
B. csabai	70	—	Ganz-Dan.	1625	1800	Vasmegyei	75	—	75	Bóni	48	51	50	Miskolci	100	—	100			
I. bpesti gm.	96	103	Ganz-vill.	750	885	Lámpa	—	—	—	Brassói	240	270	265	Nova	114	124	123			
Törökszentm.	29	30	Kistarcsai	28	30	Olajművek:			Corvin-film	6	7	5	Allamvasút	431	440	425				
Gizella	53	56	Győrffy-Wolff	54	57	Marosv.	80	—	80	Dorogi	12	13	13	Tröszt	146	158	157			
Hungária	72	80	Hofherr	90	98	Olaj	70	75	70											
Király	23	25	Kaszab	34	40															
			Kissling	9	—															

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Székely András úri és egyenruhaszabó, Szent Anna utca 1. Egyenruházati cikkek és szövetek raktára. — 536

Mindenféle butorok legolcsóbb beszerzési helye Hausner Salamonnál Simonffy-utca 2. c. 395

Tégla kifogástalan minőségben Tóth Sebestyén téglagyárában kapható. Megbízott Betus József Zöldfa-utca 8. 612

Bőröndök, retikülök, finom bőrűek csakis Feuermann bőröndösnél, Piac-u. 44. 879

Ebedlő-, háló-, konyhaberendezéseket, egyes butordarabokat eladok, vesezik. Széchenyi-utca 8. szám. 1311

Deszka, léc és egyéb faanyagok jutányosan beszerezhetők Fischer faterlepen, Károly Ferenc József ut 20. Telefon 647. 1907

Butor díszvasalások, épület vasalások, kátrány fedellemezek, horganyozott fonatok legolcsóbban Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett, sarkon. 9

Legdivatosabb ernyőket, átalakításokat, áthuzásokat legolcsóbban készíti Ernyőtövez, Sas-utca 3 1531

Férfi és női szabóknak olcsóbban fest, tisztít Wacha, Simonyi-ut 55.

Tűzhelyek, edények, vaságycsák, kátránylemezek, mindenféle vasárk legolcsóbban Kormos vaskereskedésében, Csapó-utca 15, 1918

Negyven százalékkal olcsóbb lett a festés, tisztítás, mosás. Wacha, — Simonyi-ut 55. 338

Olesó és tartós cipők állandóan kaphatók Almássynál, Kossuth-utca 238

Fajborok Tokánál, Szent Anna-utca 1. Próbáruveget mindenkinek ajánlok. 1419

Ruhafestéssel otthon ne foglalkozzon, mert olcsóbban, izlésesen fest Wacha, Simonyi-ut 55. 340

Mérlegek, edények, üstök, káposzta gyaluk Bészler és Dávid vaskereskedésében kaphatók. Piac-utca 7.

Tűzifa, szén, fűrészpör szükségletét pontosan és legjutányosabban szállítja Winkler fakereskedő, Margit fürdővel szemben. Telefon 2-80. 461

Poloskairtást felelősséggel legolcsóbban és legpontosabban végzi Szűcs Imréné, Baross-utca 1. 527

Ha nincsen pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 499

Birinyi Róza kelmefestő és vegytisztító, gallérok és kézelők, tükörfényes tisztítását újból megkezdte. — Csapó 15. 497

Jutányosan vehet vagy javíthatat horos, zsiros hordót, káposztás kádát Asztalos István hordógyártási telepén, Boldogfalva-utca 3. Telefon 6-58. 494

Kátrány tetőlemez, szováti cserép, tűzifa, szén, legolcsóbban beszerezhető Turul-fatelepen, Böszörményi-ut 2. 537

Aramyat, ezüstöt, brilliánsat veszünk. Stassik és Blattner, Csapó 12.

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Varga utca 1. Kész hentesek, berzely fotelek raktáron. 105

Birinyi Róza kelmefestő- és vegytisztítóüzletét Csapó-utca 17-ről Csapó-utca 15 alá helyezte. 495

Boroshordó, új és használt, melyen leszállított árban kapható. Káposztás kádakat és hordókat vesezik, báró Győrffy-hordógyár, Nap-utca 4. Telefon 12-83. 505

Üzemképes a festősztrájk dacára is a Szokol-cég szobafestő és mázolóműhelye. Méliusz-tér 11. 500

LAKÁS, ÜZLET

Elegánsan butorozott szoba, fürdőszoba és zongora használattal két úri gazdásznak vagy egyetemi hallgatóknak kiadó. Cím a Debreczen kiadóban. 359

Butorozott szobát konyahasználattal 15-re keres szolid házaspár. Cím az Egyetértéshez. 509

Két szoba mellékkelhelyiségekkel, udvarral, józágtartással átadó. Hajdubagosi 1600 négyszögöl szőlő eladó. — Kölespénz kosztikamatra kapható. Érdeklődni: Agárdy-u. 10. Szabó.

Két szoba, konyha azonnal elfoglalható, ha összes butoraimat megveszi. Péczeli-u. 7. 413

Szoba, konyha, speizos lakásomat elcserelem bárhol a város területén. Cserépes-u. 16., 3-ik lakás. 414

Üzlethelyiség kirakattal Kossuth-utcaiban azonnal átadó. Értekezhetni Hunyadi-u. 14., szabóüzlet. 528

Különbejárattal butorozott szoba kiadó. Kossuth-utca 50. 498

Egy szoba, konyha lakást keresek lehetőleg a kertsgében. Feltételekről dr. Tukacs ügyvéd irodája tárgyal. Piac-utca 83. 526

Atadok lakásomból magánosnak lelépésért egyszerű szobát konyahasználattal. Cím Hajdúföld kiadóhivatalban. 525

Szobát butorozva, komoly úri embernek ellátással adok. Nap-utca 14. szám. 497

ÁLLÁST KERES

Magános urhoz kitünően főző úri nő házvezetőnek ajánlkozik. Cím az Egyetértés kiadóba. 372

Gépirásban perfekt több évi gyakorlattal bíró kereskedelmit végző tisztviselő állást keres. Cím Percses-utca 23. az udvatban. 467

Urileány irodai vagy pénztárnoknői állást keres nagyobb üzletben. — Cím Egyetértésnél. 506

Irodai, pénztárnoki, pénzbeszedői vagy más foglalkozást keres nős fiatalember. Megbízhatóságért felelősség van vállalva. 504

Irodai teendőket, gépirásban teljesen gyakorlott tisztviselő állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 409

ÁLLÁST KAP

Kifutó fiu felvétetik. Csillag-u. 49. 545

Perfect könyvelő, ki pénztárt is kezel, kerestetik Hauer-céghez, Püspöki palota. 540

Tanulókat felvesz Neubauer János sodrongyára. Kétfalmon-u. 4. 347

Ügyes kifutó fiu felvétetik Csillag Arthur könyvkereskedésében, Városháza épület. 136

Irodában gyors- és gépirásban írást írásos ajánlkozással felvétetik. — Áron Miksa, Kishegyesi-ut 3. 179

Egy jó családból való fiu tanuló felvétetik Weisz Vilmos fűszerkereskedésében. Bethlen-u. 36. 185

Kifutó fiu felvétetik Gabona és árukereskedelmi rt.-nél, Arany János-u. 14. 160

Új szűres fiatal segéd felvétetik, személyes jelentkezés Hauer céghez Püspöki palota. 310

Kárpitos varrónót és kárpitos tanulókat felvesz fizetéssel Killer Ede utcájára. 492

Gyermek mellé és könnyű házi munkára leánykát keresek otthon alvással. Cim a kiadóban. 421

Cipész segédet állandó munkára felveszek. Széchenyi-u. 18. 429

Kézimunkásnő, kinek jó kis Singer bobinos gépe van, felvétetik. Cim az Egyetértésnél. 427

Egy fiatal ember bolti szolgának bator-üzletbe felvétetik. Bálint Sándor, Kossuth-u. 5. 422

Gyakorlott vasalónő felvétetik Kone kelmefestő, Péterfia 30. 468

Lakatos-segéd, ki önállóan dolgozik, plé-munkára felvétetik. Széchenyi-utca 6. 419

Gyakorlott kézügyű tanuló fizetéssel felvétetik. Hunyadi-u. 14., szabóútl. 533

A reggeli órákban bejárónót keresek. Darabos-utca 41. 532

Mosogatóasszonyt felvesz a Gambrinus. 501

Vidéki vendéglőbe fiatal jó megjelenésű nőt percentesnek keresek. Cim Hajdúföldbe.

Bejáró minden szakácsnő azonnal felvétetik. Zápolya-utca 4. 508.

Kifutófiu vagy leányt felvesz Amerikai Áruház, Csapó-utca 16. 507

Varróleány azonnal beléphet ernyő üzem Sas-utca 3. 502

KERESLET

Nevelőnőt vagy okl. tanítónőt keresek azonnalra nyolc éves leánykámhoz. Német és zongora oktatás megkívánatik. — Fizetési igények megadandók. Krémer Gyula, Balmazújváros. 521

Bérbe vennék 40 holdig homoki tanyás birtokot. Horvát-utca 9 d) 71

Használt székeket veszek. Cim a kiadóban. 122

Kiszolgálásért lakást, villanyt adok — Vén-kert, Domokos Lajos-u. 6. sz. Bier-villa. 416

30-50 liter kóser tejet napi átvételre magas árban keresek. Szepességi-u. 25. 418

Szabó-üzlethez pénzes társat keresek (nő is lehet) szakértelem nélkül is, de lehet szabó is vagy nyugalmazott tisztviselő. Biztos, jó megélhetés, esetleg nagyobb tőke posztó-áruba és kész ruha-raktárra fordítódna. Cim a kiadóban. 428

Tanulóleány felvétetik, Kotrás sárgakészítő, Piac-u. 89. 531

Szikkgyár berendezést, üvegeket megvételre keres Weisz, Külsővásár tér 2.

Magyarszabósághoz pénzes társat keresek. Cim az Egyetértésnél. 503

Zongorát keresek heti két órai gyakorlásra. Tamás, Libakert-u. 12 a)

Tanulók, kovács, kerékgyártó fizetéssel felvétetnek Neuländer kocsigyár, Erzsébet 28. 370

ELADAS

Eladó egy alig használt sötétzöld vejour női téli kabát és egy festett ruhaszekrény. Libakert, Viola-u. 22. 543

Üzlet forgalmas helyen, központban mindenféle üzletre alkalmas be rendezéssel, áruval vagy áru nélkül, visszavonulás miatt azonnal eladó. — Cim a kiadóban. 541

Használt sparherdt eladó. Rákóczi-utca 8., Frank. 519

Gázkályha csővel, tükörszettel, deszkafal, télikabátok eladók. Cim: Független Újságnál. 524

Argaman ebédlőszőnyeg 3x4 méteres, jutányosan eladó. Cim Egyetértésnél. 510

Eladó a Csere-szélben, köveskút mellett, a kondorosi megállóval szemben 8 kis hold jótérő barna homokföld, kaszáló is van benne. Értekezhetni Teleki-u. 51. 518

Erössen vasalt vásári láda, egy huszonöt lapméteres vízmentes ponyva eladó. Csillag-u. 17. 511

Schöberl ágy, egy összecsuksukható gyermek szék eladó. Kut-u. 38. sz. 512

Bocskay-kert, Dugó-vendéglőben, két szekér sütőtök, csutka, szalma olesón eladó. 513

Magyar juh, tenyésztésre alkalmas, 95 darab eladó. Csapó-u. 30. — Szövetkezet. 514

Moslék van eladó. Lókody vendéglő. 515

Eladó Halápon 15 kat. hold föld. Értekezhetni dr. Borbély ügyvédnél, Sas-utca. 516

Eladó azonnal elfoglalható nyaraló Ujkert, Lehel-u. 51. sz. — All két szoba, konyha és üvegezett verandából, villanyvilágítással. Józsiúti kut. Külön baromfi-udvar. Szőlő. Értekezhetni Piac-u. 72., I. emelet. 517

Szőlőkert, két és fél hold, épülettel, drótháló kerítéssel körülkerítve, eladó. Értekezni: Kegyes, sarkóráktár, Piac utca 58. 87

Késes-utca 8. sz. ház beköltözhető háromszobás lakással kettőszázmillióért eladó. — Értekezni helyszínen vagy dr. Balázs, Piac-u. 89. 173

Modern egy emeletes ház a központban, beköltözhető öt szobás gyönyörű lakással, jóval a forgalmi értékén aul sürgősen eladó. Cim a Független Újság kiadójában. 181

Prima ujjbor 6 hl. eladó. Erdősor 7. 308

Késese-utca 8. sz. ház beköltözhető háromszobás lakással kettőszázhuszmillióért eladó. Értekezni helyszínen vagy dr. Balázs, Piac-u. 89. 205

Könnyű és jól jövedelmező ujságkézbesítői állások elfog- lalhatók kiadóhivatalunkban.

Kettős tükör, állvánnyal, fiókkal, márványlappal eladó. Erdősor 7. 303

Csillag-utca 65. számú ház eladó. — Értekezhetni: Sarkady, Bocskay-tér 2. sz. 400

Nutria bundabélés megbízásból eladó. Megtekinthető Aszmann divat-üzletében. 363

Eladó családi ház, lakó nélkül. — Azonnal beköltözhető. Nyil utca 44. 366

Mindenféle butorok, hencser, vaságy, sifonok, Schöberl-ágy, íróasztal eladók. Hatvan utca 34. 373

Darabos-u. 16. számú ház beköltözhető lakással, vagyon megosztás miatt eladó. 443

Szép új sárga kocsit, parádés, új rézveretes szerszám, puttonok, eke, egyes fekete kocsit rud eladók sürgősen olesón. Csapó-u. 26. 486

Butorok! Ebédlő szekrény aranyrámas méteres tükör, szalongszék, ócska fotelek, ócska divány, asztalok, székek, ágyak, fogasok, pulituros mosdók, függöny, lóca, stélszék, fonott nádszékek, olesón elköltozés miatt csak pár napig eladók. 485

Eladó ócska deszka gerenda és téglá, Holczer fatelep. Károly Ferenc József-út 3. b. sz. 481

Egy teljesen új haboskőrös komplett háló elutazás miatt jutányosan megkapható. Értekezni lehet Rákóczi-u. 50. sz. 492

File kalapok,
Svájci sapkák,
Bőr kalapok
150,000 KORONÁÉRT!

Kalaptüzem

PIACZ-U. 9. SZÁM.

VEGYES

Értesítem a mélyen t. vendégeimet, hogy a Corzó-kávéházban fodrászüzletem megszünt, s mint üzletvezető a Forgács-cégnél. — Hungária-palota, — Arany János-u. 2. sz. alatt vagyok. Czibere Gyula. 542

24 éves szőlőkezelői állásomat megváltoztatnám, mint mezőgazda, kertész, méhészt. — 44 éves, nős, családostól, vallásos vagyok. Cim: Nagy Sándor, Monostorpályi. Meghívásra bemutatkozom. 520

Édes must kapható Nagy Sándor vendéglősnél. Csapó-u. 79. 522

Akar álláshoz jutni? Tanuljon gyorsírást. Csekély háromszázezer forráért perpekt vitairóvá képezem néhány hét alatt. Révész, Csillag-u. 81. Délután 6-tól. 523

Női és gyermekruhavarrást háznál is vállalok. Cim: Roboz, Szent Anna-utca 5. 259

Egyetemi hallgatók, gazdászok, — koszt és lakás kapható a Nagyerdei vígadóban. 1940

Cseh, szlovák, lengyel, ruthén, orosz okmányokat magyarra fordít Volay Ferenc törvénytisztelő hites tolmács, Poroszlai-ut 11. Cseh, szlovák okmányokat szlovák levél útján beszeresz.

Énithomokot csekély fuvarért adok. Erdősor 7. 308

Eladó Komlóssy út 36. számú villa szőlő és gyümölcsösrel, beköltözhető lakással, értekezni Péterfit 30. sz. a. Kone. 476

Modern
KÉPKERETEK
megkeretek
ÜVEGEZÉS
legjutányosabb árban készíttetik
Kész ablak állandóan raktáron
HAMPEL JENŐ Rákóczi-utca 8.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis
fogó! legmagasabb árban
VESEK.
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-szék.

POLOSKA és SVÁBBOGÁR
irtószer, garantált
minőségű.
Hatóságilag szabadalmazva,
nagyon olcsón kapható
STERN
festékküzlötében, Bikával szemben
(Saját érdekében mindenki győződjön meg róla)

Lapkihordokat
felvesz a kiadóhivatalunkban!
Elsőrendű kárpitos
Szabó József Varga-utca 1.,
Szent Anna utca sarok.
KÉSZ HENCSEK raktáron.

Szereti az egészséget?
Használgon csak
ALTESSE
szívarkapapirt és hüvelyt

Szós elsőrangú
uriszabóság
Kereskedelmi és Iparkamara
érvelni, Városcsúcs-utca 2. szám

OLMOT
bármily mennyiségben vez
lapunk nyomdája, Varga-utca 5.

Őszi idényre
valódi
angol raglan
téli kabát és öltöny, valamint
női kabát szövetek legolcsóbb
árban
Fischer Adolf
ÉS FIA
PIAC-UTCA 61. SZ. ALATT
szerezhető be